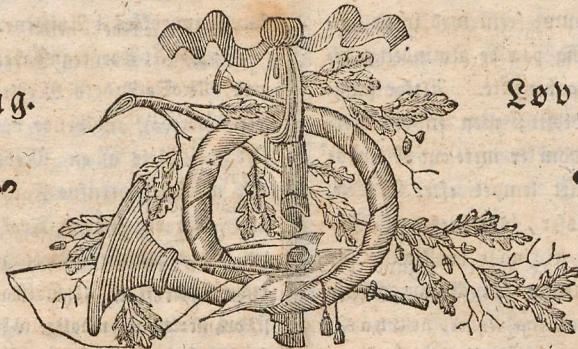

Kjøbenhavns-Posten.

Sjette Aargang.
No. 194.

Løverdag d. 15 Decbr.
1832.

Endnu et Par Ord i Anledning af Stykkerne i Kjøbenhavnsposten No. 165 og 177 om geistlige Anliggender.

Den Idee er ikke ny, at Stiftsprovsterne i ethvert Stift, naar de erholdt hver en Medhjelper og Kjøbstædmenighederne derved en Præst mere, maatte kunne udrette det Samme som Bisperne og uden særdels Vanskelighed overtake de af disses Partes, som behøve at vedblive. Man vil paastaae, at en nu afdod Mand engang for mange Aar siden skal have indgivet som Provst til Cancelliet et noget lignende Forslag, hvørved Lønning-Besparelsen var ret hændelig fremhævet; men, at samme Mand, da han senere selv blev Biskop, skal have forandret Mening. Maar en Sætning er saa indlysende som denne, at den erfare og duelige Stiftsprovst, der sædvanlig har været i flere forskjellige Embedsstillinge paa Landet og i Kjøbstæderne, maa tenkes mere stikket til at give Erklæringer over geistlige Anliggender, end den, der ikke før har været Præst, bliver det imidlertid et andet Spørgsmaal; om ikke de flere (sornemmelig i Ribe Stift) ved ravgale Tiendeforeninger og andet mere saa mærkeligen forringede Præstekald, paa Grund af andre mulige Hensyn hellere maatte ophjelpes alene ved en successiv Formindskelse af Landets Bispepers Antal, der beviisligten nu er større end før. Forenedes da saaledes med Fyens Stift igjen, hvad der før under dette var samlet, og gik een af Jylland's fire Bispestole for bestandigt ind (da her dog i flere Aar kun har været tre) var herved ogsaa strax en Capital sparet af 9,000 Rbd. Sølv, hvørved vel henved 30

af Landets mindre Præstekald betydeligt kunde understøttes, og desuden et Par Vicepastores, naar behøvedes, saae et anstændigt Udkomme; thi, at en yderst betrængt Deconomie i usle Præstekald for mange af de unge Præster maa ansees som en Hovedgrund til, at Sands og Lyst hos disse sloves for videnkabelig grundig *) Indsigter, og at Saadanne, uden Indsigter, saavel som Udsigter til nogensinde at komme ud af gjældbunden Tilstand, hensukke under trange Kaar deres hele Liv — er en Sandhed, der neppe taaler Modsigelse, ligesom man og tor antage, at en Vicepastor, for hvem han end vicarerer, gjerne kan leve anstændigen, selv med en Familie, ved en dog noget ringere fast Løn, end netop 1200 Rbd. Sølv. Hertillands ere flere Aarsager tankelige til Nutidens, som det synes, vel ringe og ubillige Burdering af Bispeembedets Værd og Vigtsighed. Fra den Tid Unitsprovster bleve beskikkede, have Bisperne rigtignok kun i en indskrænket Grad givet sig af med Skolevæsenet. De lærde Skoler staar ikke længere under deres Control. Deres Indvirking paa noget betydeligt geistligt Anliggende spores neppe af Menigmand. Landemoderne ere ikke hvad de tilforn vare. Hvortil vel endnu turde føies en eller anden Omstændighed ved deres Forhold som Regnskabsførere og Medbestyrere af Stifters offentlige Midler, tildeels en Folge af Landets Pengeconjuncturer efter Krigen 1807.

Dog forandrede Tidsomstændigheder ville her ogsaa let tilveiebringe en Forandring i Omdomme, og det Urigtige, Skjæve, Falske, fra Sandhed Afvigende, som Conventikel-

*) Grundighed bør ei tilsladesattes og halv Oplysning bliver aldrig at anbefale, sjældt Præsten naturligvis ei kan forlanges saa hørd, som en Professor i Saget.

ved jeg ikke. — — Jeg troer aldeles ikke, at "man søger at lægge Skul paa Selskabets Tilstand og Anliggender"; men det synes mig ureigtigt, at Beien til at erholde en klar Oversigt deraf, skal være vanskeliggjort, eller rettere sagt, aldeles specerret for Fleerheden af Medlemmerne, og at man ikke vil adoptere Forholdsregler, der kunne formindskse disse Ufuskommeheder; — og naar den ørede Direction siger, at "Resultatet af Regnskabet endog kundgøres i Aviserne", saa er dette vel sandt; men hvor summarisk dette er, oplyses bedst ved f. Ex. det for mig liggende første Kvartalsd. N. (Adresseavisen No. 117):

	r. Sølv	Rørpræs.
"Fondets beholdnisse Formue		
4de Qv. 1831 var.....	11,650 Rbd. 18 ff.	423,176 Rbd. 40 ff.
"Indtægten i 1. Qv. d. X.	381 —	113 — 45 ff.
	12,031 Rbd. 18 ff.	423,289 Rbd. 85 ff.
"Udgivten derimod til En-		
kepensioner, Lønninger &c.	8,697 — 72 ff.	302 — 18 ff.
	3,333 Rbd. 42 ff.	422,987 Rbd. 67 ff.

Jeg betvivler ikke dette Resultats Rigtighed, heller ikke, at den betydeligt nedsatte Enkepension er overensstemmende med Nodvendighed og Selskabets sande Tav; men hensigtsret, billigt og pligtmæssigt var det, om enhver ikke-modtakket eller udenbyes boende Interessent gaves en mest mulig subjectiv Overbeviisning (f. Ex. paa den i Aktstykke A. foreslaade Maade), der ikke kan fremgaae af ovenstaende Extract. Bogholder og Casserer ere jo vistnok, som det af Lovene skjønes, klækkeligt lønede af Selskabet; og en saadan aarlig Trykning af det opgjorte Regnskab, er intet saa betydeligt Arbeid, at de ville kunne krympe sig derved.

Jeg skønner ikke, at den ørede Directions Svar berører mit andet og tredie Forslag, enten som modbeviist eller optaget til nærmere Drosfelse, overensstemmende med Slutningen af de paaberaabte Loves 1ste Cap. §. 28. — Det samme steds lovede Erexpler af Lovene (datevet 18de Februar 1808) har jeg afhentet og gjennemlest, og er derved endmøre blevnen bestyrket i den Overbeviisning, at der er væsentlige Forskjelligheder mellem Selskabets døverende og dets nuværende Natur (vide A. og C.); at Medlemmerne i dette Aftryk af de øldre Love ikke ville kunne finde fornoden, fuldstændig Underretning om Selskabets nuhavende Indretning; og at de følgeligt bør enten aldeles omtrykkes eller idetmindste forsynes med et Tillæg, der viser Forandringerne, samt Hvad der af det Gamle er gjeldende

endnu, eller ophævet. — Endvidere tykkes mig, at Bestyrelsen bør undgaae at soutinere en oligarkisk Land i Administrationen, hvor ved Fleerheden af Selskabets Medlemmer aldeles udelukkes fra Deeltagelse i Selskabets Forhandlinger; og dette skeer saalenge de øldre §. §. om Balgmaaden, der var beregnet paa andre Forhold end de nu bestående, ikke ligesom skeet er med saa mange andre §. §., forandres med de forandrede Omstændigheder, antydede i Aktstykke C.

Disse ere mine herhenhørende Anskuelser; men de ere enkelt Mands, saameget lettere kunne de være vrangle, Realisationen maaesse endog skadelig for Selskabets Tav; dog herom er jeg hidtil ikke overbeviist, og indtil dette skeer, udtales jeg hermed, for den mig berorende Interessents Bedmende, min, o: enkelt Mands, Protest mod Hvad der er uoverensstemmende med mine foranstaende Anskuelser, dem jeg finder det i sin Orden hermed at bringe, tilligemed det Passerede, til vedkommende Medlemmers Kundskab, der maatte interessere sig for sat hørende det, og, med mere Kompetence end jeg, kunne bedomme det Rigtige eller Wrangle deri. — Dette være forsaavidt mit Ultimatum; dog at jeg derhos er tilført fremdeles at bivaane fremtidige Generalforsamlinger som Tilhører, hvis Saadant ei nægtes mig.

End foler jeg det Pligt, atter at erkære, at jeg ikke har fjerneste Anledning til Andet, end hermed gjenstagent at bevidne den ørede Administration, hvis Medlemmer foresten ere mig aldeles personligt ubekjendte, ogsaa min Aftelse og Tak for dens fleeraarige indtægtsløse Virken og Omsorg for Selskabets Bel. Det er ikke Personer men Love og disses rimelige Indvirken i Fremtiden, jeg har udtaalt mig imod.

København, i October 1832.

A. Jacobi.

Nyheds-post.

København den 15de December 1832. — Hr. Prof. Thielers Værk over Thorvaldsen, (hvis 2det Bind, i den danske Udgave, som bekjendt, for saa Uger siden har forladt Pressem), og af hvis tydße Udgave det 1ste Bind er udkommet), tilbrager sig ogsaa udenfor Fædrelandet almindelig Opmarksomhed og Interesse, og er allerede i flere videnstabelige og artistiske Tidskrifter omtalt med fortjent Erhjendelse. I "Foreign Quarterly Review" No. XIX. læses saaledes en fordeelagtig Anmeldelse af det første Bind, med Uddrag af dettes biographiske Deel. Den vel fra flere Sider gjorte Cris-

dring, at man af denne havde ventet sig endnu mere, kan besvares deels ved at gjøre opmærksom på den Utilbørlighed til detailede Meddelelser af denne Art, som Thorvaldsen's deler med flere berømte Mænd, deels ved den Bemærkning, som man synes at oversee: at Biographien er skrevet i Kunstnerens levende Liv, og med det til denne Omstændighed skyldige Hensyn. Tovrigt behøver man kun at sammenligne de biographiske Esterretninger, Thieles Værk indeholder, med hvad der tidligere, spredt paa flere Steder, har været bragt til almindelig Kundskab, for ogsaa i den Henseende at kunne vurdere dets Fortjenstlighed. I Slutningen af den nysnævnte Anmeldelse sammenstiller den engelske Rec. Thorvaldsen med Canova: "Thorvaldsen", siger han, "ansees almindelig for en troe Esterligner af Naturen, og for at være meget kyndigere i sin Meisel end Canova, der havde lidt Anstrug af gallisk Mauner, medens Thorvaldsen viser sig ganzke reen og simpel, med en drb Sands for Skønhed, der undertiden gaaer til det Pathetiske. Paa den anden Side sætter man Canovas Technik i Marmorets Behandling højere. Thorvaldsens Kjød er ikke saa fuldkommen Kjød. Hvis Italiens hedenfarne Stoltethed har haft en Medbeiler heri, saa skulde det være Britternes Chantrey. Basrelieffet holder man imidlertid for Thorvaldsens højest Virtuositet. Imidlertid eier Engländeren Båring en Merkur, der er et Værk af hans Meisel, og som i Fortræffelighed kappes med det Fortroligste i Friesen og lader forblive uvist, i hvilken Art af Plastiken han er stortest Master." — En fort, men interessant Anmeldelse af Thieles Værk har den agtede Archæolog, Hofraad Böttiger, leveret i det med Abendzeitung følgende Notizenblatt, October d. A. Vi hidsætte deraf følgende Utringer, der bære lige glædeligt Bidnesbyrd om denne Kunstmasters Beundring og Kjærlighed for den Kunstner, der er Danmarks Stolthed, og hans Erfjendelse af et fra dansk Grund udgaet Værks Fortjenstlighed og Værd, hvis Tendents er at udbrede Kundskab om Kunstneren og hans ubodelige Arbeider: "Hvad den velslende Grevinde Isabella Albrizzi, for 10 Aar siden, i sin Forklaring og biographiske Esterretning om Ridder Canova, bestræbte sig for at sige, paatog sig her, til Vre for sin Ven, den endnu levende Thorvaldsen, en aandsbeslagtet Landsmand i Kjøbenhavn, kun med den Fortsæt, at i det første Tilfælde en blot lovprirende Dame næsten fædse lader os forblive i Woidenhed om Oprindelsen og Historien af den berømte Passano'ske Mesters Productioner; men her Alt hvad Thiele var istrad til at udforke om den store Danskis tidligste Dansnæshistorie og hans sig stedse mægtigere udviklende Virksomhed, lægges os for Vie i correcte Omrids paa de med Texten følgende Kobbertavler (en Verden fuld af Kunstevne og Genialit-

tet). Det Hele tilende bringes med den ligeledes færdigværende anden Afdeling, og saaledes vil man vinde en hidtil forgjæves onfæst fuldkommen Oversigt af den Mester, der, under Hæderstilen til gran Danese, kjendes og hædres ligesaa meget ved vor Elbfod som ved Ziberen."

— Efter Forlydende har ogsaa et andet Medlem af det Kongl. Kapel, Flautisten Hr. Petersen, erholdt Tilladelse til at reise til Stockholm. Dhrr. Verschal og Petersen agte at foretage denne Kunstreise tilsammen og at tiltræde den i næste Uge. Begges fortrolige Talent vil sikkert betrygge den en velvillig Modtagelse i Naborigets Hovedstad, hvor Sandsen for musikaliske Præstationer af den Art, vore twende Landsmænd kunne byde, forholdsvis maaske toude være almindeligere end i Kjøbenhavn. — En tredie talentfuld Landsmand, Hr. Lemming, har i længere Tid opholdt sig i Stockholm, hvor han har givet saavel offentlige Concerter, som musikaliske Soireer paa Subskription. Hr. L., der, som bekjendt, er en fortrolig Guitarspiller, har i den sidste Tid mere uddannet sit Talent som Violinist, og skal som saadan, efter flere svenske Tidskrifters Dom, besidde en overordentlig Færdighed. Han har ogsaa componeret flere nye Obligatummerne, især for Violin.

Lovgivning. — Novbr. 1. Reglement for Grindfangsten paa Farørerne. — 22. Cancellie-Placat, angaende den Gierne af afbrændte Bondergaarde eller Huse tilkommende Sognehjælp til Bygningeraes Gjenopførelse. — Decbr. 4. Dito, hvorved kundgjores en Kongl. Resolution om Udstribning af en Overcomplet for hver 6 Mand, som udstribes til den staende Hær.

Offentlig Foranstaltung. — Decbr. 7. Kjøbmand H. P. Hansen i Aalborg erkjendt som Storhertugelig Mecklenborgsk-Schwerinsk Consul og Handelsagent i Aalborg og Omegn.

Eidige Embeder. — Under Danske Cancellies Sognekaldet paa Ven Aholt, 250 Rbd. — Beierslev og Blidstrup Sognekald i Aalborg Stift, 150 Rbd. Det er isblast de kalk, som ere forundte fæerdeles Lettelse i Skatter.

Befordringer og Ufgang. — Under Danske Cancellie: Decbr. 5. Lands-Overrets- samt Hof- og Stadsrets Procurator H. U. Schæffer, bestillet til Advocat i Høiestret; ordineret Gatedøt og første Lærer ved Borgereskolten i Holbæk, W. A. Honum, til Sognepræst for Beierslev og Homb Menigheder i Sjællands Stift; Overlærer ved den lærde Skole i Randers, Cand. theol. Wohnsen, til Sognepræst for Kullerup og Næsbyindinge Menigheder i Fyens; Adjunct ved den lærde Skole i Nyborg, Cand. theol. H. P. Bisted, til residerende Capellan ved Fredensborg Slotskirke samt for Asminderød og Grønholt Menigheder i Sjælland. — 7. Regimentskirurg ved Artilleriecorpset N. Beaufin, Rd. af Døg., tillagt Rang med No. 3 i 4de Klasse af Rangforordningen; Sognepræst paa Ven Aholt, M. Clod, bestillet til Sognepræst for Hjerk og Harre Menigheder i Viborg Stift; Sognepræst